

NACIONALINIO ORO TARŠOS MAŽINIMO PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

Eil. Nr.	Tikslai, uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės (1 pastaba)			Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija (2 pastaba)
			2020 m.	2025 m.	2030 m.	
1.	Pirmasis tikslas – sumažinti taršą sieros dioksidu (toliau – SO ₂), azoto oksidais (toliau – NO _x), amoniaku (toliau – NH ₃), smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (toliau – KD _{2,5}) ir nemetaniniais lakiaisiais organiniais junginiais (toliau – NMLOJ), didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų					
2.	Uždavinys: sumažinti taršą SO ₂ , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui energetikos (naftos perdirbimo) ir pramonės sektoriuose					
3.		Išmetamo SO ₂ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	≥ -55	≥ -57,5 / -59 (3 pastaba)	≥ -60	Aplinkos apsaugos agentūra
4.	Uždavinys: sumažinti taršą NO _x , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui transporto sektoriuje					
5.		Išmetamų NO _x kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc. (4 pastaba)	≥ -48	≥ -49,5	≥ -51	Aplinkos apsaugos agentūra
6.	Uždavinys: sumažinti taršą NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo sektoriuje, namų ūkiuose ir pramonėje					
7.		Išmetamų NMLOJ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc. (4 pastaba)	≥ -32	≥ -39,5	≥ -47	Aplinkos apsaugos agentūra
8.	Uždavinys: sumažinti taršą NH ₃ , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui žemės ūkio sektoriuje					
9.		Išmetamo NH ₃ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	≥ -10			Aplinkos apsaugos agentūra

10.	Uždavinys: sumažinti taršą KD _{2,5} , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių					
11.		Išmetamų KD _{2,5} kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	≥ -20	≥ -28 / -41 (3 pastaba)	≥ -36 / -45 (3 pastaba)	Aplinkos apsaugos agentūra
12.	Antrasis tikslas – apriboti taršą sunkiaisiais metalais ir patvariaisiais organiniais teršalais, siekiant neviršyti 1990 m. išmesto kiekvieno jų kiekio, didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų					
13.	Uždavinys: apriboti taršą sunkiaisiais metalais (kadmiu (toliau – Cd), švinu (toliau – Pb), gyvsidabriu (toliau – Hg), daugiausia dėmesio skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių, viešosios elektros ir šilumos gamybos, naftos perdirbimo sektorių					
14.		Išmestas Cd kiekis, t	<0,298			Aplinkos apsaugos agentūra
15.		Išmestas Pb kiekis, t	<9,056			Aplinkos apsaugos agentūra
16.		Išmestas Hg kiekis, t	<0,352			Aplinkos apsaugos agentūra
17.	Uždavinys: apriboti taršą patvariaisiais organiniais teršalais (benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu, dioksinais / furanais (toliau – PCDD/F), heksachlorbenzenu, polichlorintais bifenilais (PCB)), daugiausia dėmesio skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių, viešosios elektros ir šilumos gamybos					
18.		Išmestas benzo(a)pireno kiekis, t	<6,657			Aplinkos apsaugos agentūra
19.		Išmestas benzo(b)fluoranteno kiekis, t	<8,109			Aplinkos apsaugos agentūra
20.		Išmestas benzo(k)fluoranteno kiekis, t	<3,401			Aplinkos apsaugos agentūra
21.		Išmestas indeno(1,2,3-cd)pireno kiekis, t	<5,066			Aplinkos apsaugos agentūra
22.		Išmestas dioksinų / furanų (PCDD/F) kiekis, g I-TEQ	<25,882			Aplinkos apsaugos agentūra
23.		Išmestas heksachlorbenzeno kiekis, kg	<10,978			Aplinkos apsaugos agentūra

24.		Išmestas PCB kiekis, kg	<4,443			Aplinkos apsaugos agentūra
25.	Trečiasis tikslas – modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas, didinant jų rezultatų prieinamumą visoms suinteresuotoms šalims					
26.	Uždavinys: padidinti išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ir prognozių kokybę, patikimumą, išsamumą ir apskaitos ataskaitų viešinimą					
27.		Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų, vykdančių nacionalinės į aplinkos orą išmetamo teršalų kiekio apskaitos ir prognozavimo funkcijas, skaičius, vnt.	2	5	5	Aplinkos apsaugos agentūra
28.		Lietuvių kalba parengta ir pavišinta išmetamų į aplinkos oro teršalų apskaitos ataskaitų, vnt.	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)			Aplinkos apsaugos agentūra
29.		Atlikta mokslinių taikomųjų tyrimų, skirtų oro taršos apskaitai, oro taršos mažinimui (valdymui), oro kokybės valdymui (vertinimui, prognozavimui, gerinimui), vnt.	≥1		≥1	Aplinkos apsaugos agentūra
30.		Ūkinių veiklų, iš kurių išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaita vykdoma naudojant TIER2 arba aukštesnio lygio (išsamesnio tikslumo) metodiką, skaičius, proc.	62	75	85	Aplinkos apsaugos agentūra
31.		Atlikta visuomenės švietimo kampanijų dėl aplinkos oro taršos, aplinkos oro taršos šaltinių, aplinkos oro taršos poveikio oro kokybei, ekosistemoms, aplinkos oro taršos prieinamo mažinimo ir kt. susijusiomis temomis, vnt.	≥1	≥1	≥1	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
32.	Uždavinys: stiprinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai ir ekosistemoms stebėsenos vykdymą ir jos vertinimo rezultatų viešinimą					
33.		1979 m. Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Tarptautinių bendradarbiavimo programų, pagal kurias vykdoma aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms stebėseną, skaičius, vnt.	2	2	3	Aplinkos apsaugos agentūra

34.		Parengti ir pavišinti aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms vertinimo rezultatai, vnt.	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)	Aplinkos apsaugos agentūra
35.		Parengti ir pavišinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo rezultatai, vnt.	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos
36.		Atlikta visuomenės švietimo kampanijų apie aplinkos oro taršos poveikį sveikatai, vnt.	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

Pastabos:

1. Ženklas „+“ rodo vertinimo kriterijaus reikšmės padidėjimą, „-“ – sumažėjimą.
2. Renka informaciją apie vertinimo kriterijaus būklę iš institucijų, vykdančių atitinkamas Nacionalinio oro taršos mažinimo plano įgyvendinimo priemones, ir kitų duomenų šaltinių, ją apibendrina, vertina ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai.
3. Numatyta 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.
4. Neįskaitomas NO_x ir NMLOJ kiekis, išmetamas iš žemės ūkio veiklos, priskiriamos pagal išmetamų į aplinkos orą teršalų 2014 m. nomenklatūros (NFR), numatytos 1979 metų konvencijoje „Dėl tolimų atmosferos teršalų pernašų“, taršos šaltinio 3B kategorijai (mėslo tvarkymas) ir 3D kategorijai (žemės ūkio paskirties dirvožemiai). (Išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 468 „Dėl Išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio mažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 8.3 papunktis).